

Колектив «Полісяни»

Не будьмо сліпими щодо незрячих!

Щороку восени й на початку зими люди з вадами зору відзначають важливі для них дати: **Всесвітній день зору** (другий четвер жовтня), **Міжнародний день білої трости**, яка є символом сліпоти (15 жовтня), **Міжнародний день сліпих** (13 листопада), **Міжнародний день інвалідів** (3 грудня). Та вони для незрячих — не свята, а радше привід іще раз нагадати іншим про себе та свої проблеми.

ГУРТОМ МОЖНА Й МОРЕ ЗАГАТИТИ

34-річний Максим Гоцало очолює **Чернігівську обласну організацію Українсько-го товариства сліпих (УТОС)** зовсім недавно — у лютому цього року і всі ці місяці б'ється в усі двері, аби привернути увагу до проблем підопічних своєї організації. Про ці проблеми він знає не з чуток, адже й сам — інвалід І групи з дитинства.

Максим Гоцало

— На сьогодні наша організація налічує **1400** інвалідів із зору І та ІІ груп, **500** із них живуть у Чернігові. На жаль, доводиться констатувати, що обласний центр не надто пристосований для людей із вадами зору.

Найперше, на що вони нарікають, — відсутність озвучення у громадському транспорті.

— Погано, що в тролейбусах і автобусах назви зупинок не оголошуються. Мусиш сидіти й рахувати зупинки до потрібної. А якщо на якійсь тролейбус не зупинявся — ось ти вже й збився, — розказує **62-річна Віра Зубок**.

— Також хотілося б, аби таблиці з номерами маршрутів світилися й були більшими, щоб люди з вадами зору могли розгледіти їх із відстані, — продовжує Максим Гоцало.

У Чернігові всього три світлофори зі звуковим сигналом, які дають можливість людям, що погано бачать, безпечно перейти дорогу. Зрозуміло, що обладнати такими всі пішохідні переходи в місті неможливо.

— Ми просимо міську владу для початку встановити ще хоча б два звукових світлофори — біля Центрального ринку й ринку «Нива». Ще одне наше прохання — тактиль-на плитка для орієнтації в просторі. Плитка з рельєфним малюнком підказує людям зі слабким зором правильний маршрут, попереджає про перешкоди на шляху чи про початок

небезпечної ділянки. Кладеться така у парках, скверах, на спусках із тротуару на дорогу, вздовж краю зупинок громадського транспорту тощо. Ось саме зараз у місті проводять ремонт скверів та парків. Хай би хоч по одній плитці з реберцями поклали на тротуарі перед дорогою — й людина вже знала б, що зараз ступить на проїжджу частину.

Просять чернігівські слабкозорі міську владу й про компенсацію абонементів за користування стаціонарним телефоном.

— Для наших людей дуже важливе спілкування, — каже Максим Вікторович. — Оскільки багатьом вийти у місто, сходити в гості доволі проблематично, вони спілкуються в основному телефоном. Так, плата за нього порівняно невелика, але, враховуючи нинішні мізерні пенсії й захмарні ціни, люди намагаються економити на всьому, відмовляються в тому числі й від телефону.

До речі, у Прилуках первинна організація УТОС домоглася від міста такої компенсації.

— Усі наші проблеми, пропозиції та побажання ми недавно озвучили на круглому столі в міській раді. Отримали багато обіцянок. Побачимо, як і коли вони виконуватимуться.

Родина Зубків на репетиції: Наталія, Віра Іванівна та Володимир Миколайович

В ГУРТІ Й ПІСНЯ В ЛАД ІДЕ

Разом чернігівські слабкозорі не лише борються за децими комфорту в рідному місті, а й проводять дозвілля. Співають — українських народних, козацьких, патріотичних пісень. Колектив художньої самодіяльності «Полісяни», що працює при Будинку культури обласної організації УТОС, виступає на різних міських та обласних заходах. Іноді — в повному складі (8 артисток і аккомпаніатор), іноді — дуетами.

— Серед нас є ціла співоча родина Зубків: тато — **Володимир Миколайович** — аккомпаніатор-баяніст і

чудовий декламатор гуморесок, мама — **Віра Іванівна** — разом з **Наталією Чепурною** співає в дуеті «Діалекти», а їхня доця **Наташа** — солістка колективу, — по-родинному тепло розповідає про своїх артистів директор БК **Наталія Заяць**.

До речі, **Наталія Дмитрівна Марією Вороніною** — це ще оди дует, «Берегиня». Весь колектив дуже пишається, що на цьогорічному **Всеукраїнському огляді-конкурсі художньої самодіяльності УТОС** серед вокальних ансамблів і хорових колективів (фінальний тур був у вересні в Одесі) дует «Дві лебідки» разом з аккомпаніатором посіли **3 місце**. Не натішитися перемогою батьків і **34-річна Наталія Шмирук (Зубок)**:

— Вони у мене золоті! Завдяки їм я ніколи не почувалася обділеною, хоч і маю 2 групи інвалідності із зору.

Наталя успадкувала співочий талант і, можна сказати, виростила в цьому голосистому колективі, тож зараз часто виступає не лише з «Полісянами», а й окремо на різних міських та обласних заходах.

Хто ж із членів УТОС до співи не надто охочий, має можливість приходити до Будинку культури в бібліотеку.

— У нас є література і звичайна, й шрифтом Брайля, і в аудіозаписах. Хто її потребує, ласкаво просимо до нас, — говорить бібліотекар **Тетяна Довга**.

НЕ ЛИШЕ БАЧИТИ, А Й ПОМІЧАТИ

...Наостанок Максим Гоцало й «полісяни» розповіли мені ще про одну прикрийсть слабкозорих людей:

— Часто в місті стикаємося зі справжнім хамством, особливо в громадському транспорті. Показуєш посвідчення, а кондуктор тобі грубіянить, що ти купив його «за сало». На зупинці, буває, спитаєш у когось, що за номер під'їжджає, а у відповідь чуєш: «Хіба не бачиш, повилезило?!»

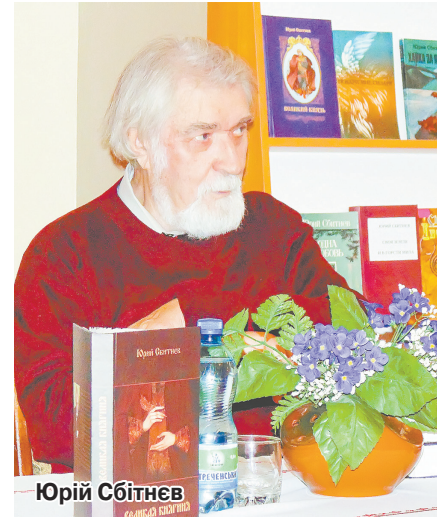
Цієї проблеми владі не розв'язати жодними грошима, це справа совісті кожного з нас, зрячих. Спробуйте заплющити очі й пройти хоча б своєю квартирою або своїм двором (про вулиці й сквери навіть говорити не будемо) — і бодай приблизно відчуєте стан людини, що погано бачить чи й зовсім живе у темряві. Невже так важко поставитися до неї з розумінням, бути ввічливим, відповісти їй на якоесь запитання, допомогти перейти вулицю?.. Влучно сказав про це в епіграфі до своєї книги «Сліпота» Жозе Сарамаго: **«Той, хто може дивитися, нехай бачить, той, хто може бачити, нехай помічає»**.

Аліна КОВАЛЬОВА.

Фото автора

- Зустріч із «Великою княгинею»

Видатного письменника **Юрія Сбітнева** цінителям справжньої літератури представляти не треба. Юрія Миколайовича добре знають як в Україні, так і далеко за її межами як талановитого прозаїка, поета, сценариста. А найголовніше — як дослідника геніального давньоруського твору «Слово о полку Ігоревім», вивченню якого він присвятив рівно 70 років свого життя — ще зі шкільної парти.

Юрій Сбітнев

2009 року побачив світ історичний роман-дилогія **«Великий князь»**, сюжет якого розгортається навколо Ігоря Чернігівського — князя-миролюбця, що став жертвою зради в кривавих князівських усобицях Київської Русі XII століття. За рік Юрій Сбітнев представив на суд читачів книгу **«Темниці рідного Слова»**, яку назвав «духовним конспектом» до своєї наступної монументальної праці — роману «Велика княгиня».

І ось першу частину цього роману закінчено. **30 листопада** презентація **«Великої княгині»** відбулася в Чернігівській обласній бібліотеці ім. В. Короленка.

— Я поставив собі за мету написати гімн жінці Київської Русі, — каже Юрій Миколайович. — Матері, воякині, охоронниці... Відобразити історію в справжньому її вигляді — це архіскладне завдання. Та я за нього взявся. Я не керуюю жодними ідеологічними чи партійними установками, йду не за «історичною течією», а, швидше, проти неї. Але я нічого не вигадав. Я намагався й намагаюся по буквочці відновити «Слово о полку Ігоревім», розгорнути його у своєму романі, наповнити живими людьми, життям, вірою. Ось чому я називаю себе «емігрантом». Я «емігрую» в Київську Русь для того, щоб, пізнавши її, поділитися своїми знаннями з читачами. І я сподіваюся, що Господь дасть мені час завершити цю роботу.

Олег ЯНОВСЬКИЙ.

Фото автора

ЮВІЛЕЙНИЙ СЕЗОН

Двадцять років тому відбувся перший концерт створеного талановитим музикантом і педагогом, заслуженим діячем мистецтв України **Любомиром Боднаруком** Чернігівського камерного хору ім. Дмитра Бортнянського при обласній філармонії. Дуже швидко хор став незамінною частиною мистецького простору Чернігівщини, гідним представником Сіверського краю на багатьох міжнародних фестивалях і конкурсах, а **2008 року** колектив отримав статус «академічного». Від лютого **2010 року** художнім керівником та головним диригентом хору є лауреат всеукраїнських конкурсів **Іван Богданов** (на знімку).

— Цьогорічні ювілейні свята розпочалися **23 листопада** прем'єрою симфонії-дійства «Передзвони» композитора **Валерія Гавриліна**, — каже Іван Богданов. — Це дуже складна річ, яку здатні виконати не так вже й багато колективів. Також своїм шанувальникам ми представили прем'єру музики «Підкорення Нового світу» у виконанні нашого студійного Концертного хору хлопчиків під керівництвом хормейстера **Світлана Корми** та ювілейний «Гранд-концерт», до якого увійшли найкращі твори з репертуару хору за всі 20 років. Загалом зроблено немало. Останніми роками ми багато виступали у Польщі, Німеччині, Угорщині, Болгарії. Великим досягненням є випуск 2012 року комплекту компакт-дисків **«35 хорових концертів Дмитра Бортнянського»**, записаних нашим хором. Таких унікальних видань в Україні більше нема.

Як керівник колективу я намагаюся не обмежувати себе рамками лише філармонії. Вже створено хор Чернігівського обласного педагогічного ліцею для обдарованої сільської молоді. Триває створення хору технологічного університету. Наступного року плануємо зробити концерти за композиціями рок-гуртів **«Queen»** і **«Кіно»** Віктора Цоя. Думаю, слухачам і глядачам це буде цікаво.

За словами директора-розпорядника хору **Ігоря Найдьона**, ювілейні урочистості не обмежаться якимись певними датами, а триватимуть увесь сезон. Зокрема у квітні вони продовжаться в Києві.

Ми, гартівці, щиро вітаємо колектив Чернігівського академічного хору ім. Дмитра Бортнянського з ювілеєм! Нових вам творчих надбань і перемог!

Андрій КУЗЬМУК.

Фото із сайту Чернігівського обласного філармонійного центру